

پیامدهای احیای کاپیتولاسیون

۷ مهر ۱۴۰۵ ساعت ۱۴:۱۷

کاپیتولاسیون پیامدهای متعددی بر روابط حکومت و جامعه داشت. مردم ایران تصویب کاپیتولاسیون را گامی جهت وابستگی بیشتر کشور به آمریکا و قرارداد استعماری می‌دانستند.

تصویب کاپیتولاسیون از نظر سیاسی عواقب متعددی برای رژیم شاه داشت. با این حال مهم‌ترین پیامد سیاسی این لایحه متوجه امام بود. امام خمینی اصلی‌ترین مخالف تصویب لایحه بود و از این رو کاپیتولاسیون باعث شد تا به دلیل مواجهه خاص حکومت با امام، شرایط سیاسی ایشان تغییر کند. از جمله این تغییرات می‌توان به تبعید امام خمینی و واکنش‌های اعتراض‌آمیز ایشان اشاره کرد:

«اوج گیری اعتراض‌ها و موضع گیری سخت امام خمینی در قبال قرارداد کاپیتولاسیون هیأت حاکمه را وادار ساخت تا این اقدام جسورانه امام برضد منافع آمریکا را پاسخ گوید: به همین منظور شب سیزدهم آبان ۱۳۴۳ ش. مأموران مسلح با محاصره منزل ایشان او را دستگیر و پس از انتقال به فرودگاه مهرآباد، بلافاصله به شهر بوسا در ترکیه تبعید کردند و یک سال بعد ایشان را به نجف انتقال دادند. عصر همان روز ساواک اطلاعیه‌ای از طریق جراید منتشر کرد و طبق اطلاع موثق و شواهد و دلایل کافی، چون رویه آقای خمینی و تحریکات مشارالیه بر علیه منافع ملت و امنیت و استقلال و تمامیت ارضی کشور داده شد، لذا در تاریخ ۱۳ آبان ماه ۱۳۳۳ از ایران تبعید گردید. دستگیری شبانه امام خمینی و تبعید شتابزده ایشان به خارج از کشور نشانگر ترس و وحشت فزاینده رژیم از روبه رو شدن با مقاومت‌های مردمی بود علی رغم تمهیداتی که جهت سرکوب هر گونه حرکت مردمی تدارک دیده شده بود با اعلام تبعید رهبر نهضت اعتراض‌های گسترده‌ای در بیشتر نقاط کشور برپا شد بازار تعطیل گردید و مردم با صدور اعلامیه و تلگرافهایی به ترکیه از حرکت امام پشتیبانی کردند.»

منبع: علیرضا زهیری، عصر پهلوی به روایت اسناد ساواک، تهران، دفتر نشر و پخش معارف، ۱۳۷۹، ص ۲۶۵

آدرس مطلب :

<https://www.cafetarikh.com/news/50395/پیامدهای-احیای-کاپیتولاسیون>